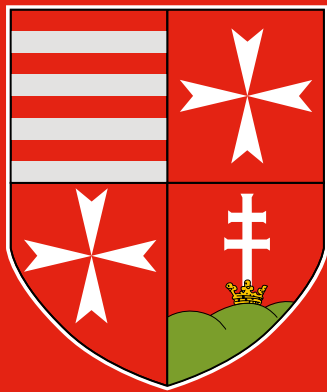

2019. május

Johannita tájékoztató

A Johannita Lovagrend
Magyar Tagozatának lapja

TARTALOMJEGYZÉK

- 2 Tomcsányi István VK
A kommandátor köszöntője
- 3 Gregersen-Labossa György JL Káplán
...Hogy hű maradjon, a gyöngét támogasd!...
- 3 Ódor László JL, altagozatvezető
Magyar Johannita-álmom
- 4 Porcsalmy László JL
A csurgói johanniták története
- 5 Gööz László
Nagy-Mihályi Albert vránai perjel
- 7 Kacsóh Gábor
Tagozatunk újabb kori története egy élő tanú szemével...
- 8 Bemutatjuk új johannita társainkat
- 9 Nagy Árpád JL, a lovagi diakónia felelőse
Az Ormánság Húsvétja
- 10 Nagyné Dubay Éva
A Hölgycsoport szolgálata
- 10 Tomcsányi Csilla
Vidám perceink Nénikéinkkel
- 10 Johannita ima
- 11 szepesi Nitsch György Gábor, RR
A tengerentúli altagozat életéből
- 12 Éves program 2019.

A Johannita Tájékoztató

a Johannita Rend Magyar Tagozatának lapja

Felelős kiadó: Tomcsányi István a Tagozat vezetője

E-mail: kancellar@johannita.hu

Cím: 1056 Budapest, Váci u. 62-64

Készítette: Prime Rate Kft.

Cím: 1044 Budapest, Megyeri út 53.

Tel.: (+36-1) 231-4060

Fax: (+36-1) 877-2010

www.primerate.hu

A kommandátor köszöntője

Tisztelt Olvasók! Kedves Lovagtársaim!

Lapunknak ez a száma a 2019. évi, Kecskeméten megrendezésre kerülő Lovagi Napokra jelenik meg. Szívesen jöttünk a Hírös városba, amelyben az alföldi református dominancia mellett az evangélikus egyház is aktívan jelen van. Lovagi napunk megszervezése során ismét törekedtünk az ökumenikus meggyőződésünk érvényesülésére.

Tovább folytattuk az előző számban megkezdett történelmi visszatekintést, ami egy 900 éves lovagrend esetében szinte követelmény. Fontos, hogy fiatalabb tagjaink és támogató barátaink is megismerjék rendünk egy-egy sikeres vagy éppen szomorú időszakának történéseit, mert így meríthetünk tartást és erőt, elhivatott elődeink értékes munkájának és közösségi szellemének folytatására mai világunkban.

Érdekes véletlen – vagy talán nem is az – hogy a fennállásának 1000-ik évét ünneplő Csurgó városa megkeres bennünket, hogy a 300 évig tartó johannita jelenlétre egy emlékkonferenciával szeretne megemlékezni, mert ez az időszak bár régen volt, mégis erős hatást fejtett ki a település további fejlődésére. És erre a hívő szóra egyszerre megmozdul a magyar máltai és johannita lovagok vezetősége és szívesen, közösen részt vesz az ünnepi megemlékezésen, előadások megtartását is vállalva. És csak azért nem volt jelen több lovag, mert az időpont egybeesett más fontos tagozati programmal.

És akkor jelentkezik Gööz László lovagtársunk Kassáról, hogy a máltai testvérekkel közösen megemlékezést tartottak az első ismert zempléni johannitáról, Nagymihályi Albertről, aki Zsigmond király idejében vránai perjelként az ország befolyásos méltóságai közé emelkedett. Vrána a mai Horvátország tengerparti részén fekszik és abban az időben az „olasz nyelvhez” tartozó magyar johannita rendtartomány központja volt. És a Vránai Perjelség egyik meghatározó konventje és preceptórium (rendháza és birtokkegyüttese) éppen Csurgó volt, ahol három alkalommal tartományi káptalanülést is tartottak.

A közelmúlt történelme is értékes emlékeket rejt, amelyek szintén meghatározóak a mai lovagok identitásának fejlesztésében. Tóth Miklós tiszteletbeli kommandátorunk mesél Hágában Kacsóh Gábor altagozatvezetőjének az illega-

litásban eltöltött teljes értékű évek megpróbáltatásairól, de inkább a bátor és elkötelezett kiállásról, a magyar johannitaság megőrzéséről.

Ezek után lépünk át a jövőbe, az előttünk álló feladatokra. A Konvent úgy határozott, hogy az idei Szent János napi megemlékezést június 22-23.-án Tiszafüreden tartjuk. Ezen részt vesznek a lovagokon kívül feleségek és vendégek is. Szombaton június 22-én érkezünk és tárgyalunk a Kelet-Magyarországi Altagozat megalapításáról is. A szombat esti kötetlen együttlét után, vasárnap közös istentiszteleten emlékezünk meg rendünk névadó patrónus szentjéről.

A tavalyi jó tapasztalatok és pozitív visszajelzések alapján idén is megrendezzük lovagi konferenciánkat, mégpedig október 4-6-án rendezzük Révfülöpön, az evangélikus konferencia központban. A találkozó témáiról a konvent előzetesen tárgyalt, de minden lovagtól szívesen várunk javaslatot.

Erdélyi lovagi találkozót tervezünk a Kárpát medence keleti részében élő lovagtársaink meghívására Gernyeszegen, a Teleki kastélyban. Ennek a kétnapos közösség építő rendezvénynek az időpontját augusztus 20. és 30. között gondoljuk, véglegesítése a lovagi napon történik meg.

Úgy vélem, tagozatunk aktivitása megfelelően fejlődik, bár egyes értékes rendezvényünkön a lovagok részvétele nagyon alacsony, inkább a vendégek dominálnak. Ez semmiképpen nem helyes, kérem, hogy a számos egyéb elfoglaltság mellett az önként vállalt lovagi kötelezettségeinknek nagyobb figyelmet szenteljünk.

Tomcsányi István VK

Gondolatok a Johannita Rend ősi pecsét lenyomatáról.

A családi címerek - az ősi oklevelek mellett - gyakran vésett pecsétgyűrűkön maradtak meg, amelyek századokon át a levél küldőjét és a fontos okiratok tanúit hitelesítették. A viaszba merevedett lenyomat a tulajdonost igazolta, és a címer rajza pedig utalt az adott család ősi hóstetterére vagy foglalkozására. A kis lenyomat valójában olyan, mint egy miniatűr műalkotás.

Rendünk egyik legismertebb és valószínűleg legrégebbi pecsét nyomata látható a képen, amely feliratával és sematikus, de ennek ellenére megragadó ábrájával, a johannita lelkeség és diakónia hű kifejezője.

A pecsét kör alakú, amely a keresztyén szimbolikában utal a Napra és a tökéletességre, amely Isten világának végtelenségét és örökkévalóságát hirdeti. A feliratban a jeruzsálemi ispotály neve olvasható, amely valószínűsíti, hogy az ispotály eredeti pecsétje maradt ránk a századok viharai között. A feliratnál is fontosabb a belső körbe rajzolt ábra. A pamlagon fekvő gyengélkedő ember fejénél a kereszt - más ábrázoláson a nyolchegyű kereszt látható - hirdeti, hogy oltár és ispotály elválaszthatatlanul összetartozik. A baloldalon az olajtartóból gyógyszer vagy szent kenet ömlik a betegre, míg a felső részben az

...Hogy hű maradjon, a gyöngét támogasd! A gyöngét támogasd!...

ispotály épülete magaslik, amelyből alant függ a világító örökmécs a beteg, gyógyuló vagy éppen az örök élet felé zárandó ember felett.

Véltétlen e pecsét a diakóniai legősibb „logója”, amely kifejezi rendünk ősi hitvallását, amely szép szavunkban foglalható össze: gyámoltás. Az ispotály nem profán gyógyító hely volt, hanem szakrális tér, ahol a szerzetes és lovag testvér kora tudós ápolójaként és orvosaként, de egyben Isten felszentelt szolgájaként munkálkodott. „Nem csak gyógyítunk, hanem gyámolítunk” - hangzik a szintén középkori kolostori gyógyhely hitvallása. Gyám, gyámol és gyámolít, régi magyar szavaink, amelyek leginkább a támogatással és pártfogással helyettesíthetőek. Rendi imánk is erre az ősi kifejezésre utal, hisz így is mondhatnánk: A gyöngét gyámolítsd! A gyöngét gyámolítsd! Ahogy a gyámoltás szavunk is gazdagabb jelentésű, mint a gyógyítás vagy segítés, úgy a „gyengét” kifejezés mögött is sokkal több rejlik, mint első hallásra gondolnánk. A nyugati orvoslás - az egyre inkább materializmusba hajló tudományosság és szekularizmus hatása miatt - fokozatosan eltávolodott az ispotálytól, és megalkotta a kórházat. A gyengéből és gyámoltásra szoruló emberből beteg, ellátott és kliens lett. Hosszú távoldás után, mostanság ismét többet hallunk a holisztikus szemléletről az egészségügyben is, de ez még mindig távol áll attól, amit az ispotály gyámolító szolgálata jelenthetett.

A diakónia magas szintű ellátást, melléálást és szakralitást jelent nem egymás után a sorban, hanem egy időben, ahogy ősi pecsétünk lenyomata is hirdeti. Az ispotály gyámolít, vagyis coram Deo orvosol úgy, hogy a gyengét egész személyisége gazdagságában, magyarul fogalmazva testestül lelkestül erősíti, hogy hű maradhasson hitében. A kezelés és imádkozás összefonódik: Ora et labora! Imádkozz és dolgozz-ápolj! Gyógyíts úgy, hogy Isten gondviselő és gyámolító munkájának részese légy! Ha testvér fekszik előtted, aki veled együtt Krisztus testének, az egyháznak tagja, akkor az ispotály szentélyében közösségre lép egymással a gyógyító gyámolító tanítvány és a gyógyulásra váró ember, és lesznek együtt, Isten gyógyító kegyelmének hordozói és továbbadói. Nieder-Weisel-i rendi templomunk is hiteles tanúja ennek az egységnek, ahol a templom padlásán volt az ispotály, így a betegek nyílásokon keresztül részesedhettek a mise áldásában, hisz hallották az imát, és érezték a tömjén illatát.

Ha a gyenge éppen nem testvér, hanem más-hitű vagy hitetlen, akkor a gyógyítás nem kevesebb, mint Signum Jesu, azaz Krisztus irgalmaságának jele a világban.

Jézus mondja: *Jöjjetek éh hozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek.* (Mt 11, 28)

Magyar Johannita-álom

A legutóbbi konventülésen kaptam arra felhatalmazást, hogyan álmodjam. Álmodjak nagyot rólok, magyar johannitákról.

Álmomban: így eszméltünk rá arra egyszeriben és valamennyien, hogy **johannitának lenni a ma Magyarországon igazi, nagy szellemi és erkölcsi elhivatottság. Kell, hogy legyen.** Ha nem az, akkor csak látszatjohannitásról van szó. (*Scheinjohannitertum*)

Mivel a mi társadalmi régióinkban elvitte tárgyi, vagyoni bizonyosságunkat egy „eszmerendszer” (a „szocializmus”), amelyről a mi fajtánk

eredendően - és saját bőrén tapasztalva - tudta, hogy rögeszme, és rendszer léteiben csak keserűséget, romlást és messzire ható káoszt szül, csaknem valamennyien szegényen, mondhatni egyetlen pendelyben léptünk át a szabadság vágyott világába. S ideát, a legtöbben azóta sem gazdagodtunk meg - hogy miért nem? Lásd később az evangélikus Immanuel Kant idézetét!

Reméltük, gazdagságunk a szellemi és erkölcsi szférában méltóvá tesz minket a lovagi rendre. Ezért léptünk be, fogadtuk el vállunkra a kard érintését, s mondjuk el hónapról hónapra lovagi imánkat.

Álmomban mint a kovász, ható anyag vagyunk a közvetlen környezetünkben s a tágabb magyar s a még tágabb horizontú világban. Álmomban összefogunk, mintha titkos szervezet volnánk és kinyitunk minden ajtót és ablakot, mert nyíltan arra törekszünk, hogy jobbá tehesük a világot. Mindig többes számban élve - tehesük a jót minden ízében együtt s ki-ki a maga posztján, imánk tartalmi tételeihez mérten.

Álmomban eltölt a közösség tudatának ereje, a józan civil bizodalom. Egy fogyasztóivá degradálódó társadalomban égető hiányt táplálni: **a bizalmat.** Amit elsőként - álmomban ezért

vagyunk „Rend”-ben! – egymás között gyakorlunk. Igazi, *kommunikáció nélküli világból nem születhet kommune: közösség! Mint a szellőzetlen szoba, olyan a viták nélküli társadalom.* S ez igaz a kis közösségeire is. A „demokrácia kis körei”-re, ami mi is vagyunk.

Sőt: azt álmodom, hogy mi, magyar johanniták a társadalom egy legfontosabb, életető köre vagyunk.

A társadalomban fontos szerepet betöltő társaink (miniszterek, államtitkárok, nagykövetelek, különböző intézményvezetők, teremtő alkotók) fontos pozíciójukat később töltötték (töltik) be, mint hogy közénk álltak volna. Mint a szürke kutyaseregben a tarka kutya, minden rendkívüli teljesítmény haragot vált ki a szürkéből... Kiálltunk-e a mieink mellett, értük, igazuk mellett mindig, feltétlen bizalommal? Vagy – egyéb szempontokra sandítva – arra kértük őket: jaj,

csak ne politizáljatok! Holott magyarra fordítva a politika szó annyit jelent, hogy közélet. Álmomban ezt kérdezem: nekünk, lovagoknak, johannita lovagoknak ne volna közéleti szerepünk? Mint a törtélemben! *Ha nincs, akkor milyen szerepünk van/volna egyáltalán? (Persze a közvetlen napi politikai csetepatéktól tanácsos tartózkodnunk, hiszen az erkölcsi értékeink tartósabb rendhez kötnek minket, mint a napi vagyis rész-, vagyis pártpolitika.)*

Minőség, „szellemi nemesség”, a hithez való ragaszkodás és hűség hozott egy fedél alá minket. Azt álmodom, hogy szolidárisak vagyunk egymással és mindennel, ami jó, nemes és védeni való. Valójában – priméren - nem is egymáshoz, hanem az összetartó elveinkhez vagyunk hűek. Amiért johanniták lettünk! Azt álmodom, hogy összetartozásunk ritkán kimondott pontjai alappillérek a gondolkodásunkban és a csele-

kedeteinkben: egész létezésünk meghatározó pontjai.

Mint ahogy az nagy német filozófus, Immanuel Kant írta sokunk létét meghatározó mondatában: két dolog csodája tartja kordában az igaz emberi léte: *a csillagos ég felettünk és az erkölcsi törvény bennünk.*

Álmodom azt, hogy a kanti kettősség közössége összefog minket. Igaza megvan *bennünk együtt* s külön-külön, *minden egyes johannitában*: Az ég *felettünk*, amely sugárzó erejével irányít és az erkölcsi rend és törvény *bennünk*, ami eredetünknek és sorsunknak megfelelő emberként megtart minket, egyenként, de igazából, Istenigazából: **csak közösen.**

Ódor László JL, altagozatvezető

A csurgói johanniták története

2019. március 22-én Csurgón járt a Johannita és a Máltai lovagrend küldöttsége a város meghívására. Csurgó idén ünnepli 1000 éves fennállását, s ebből az alkalomból az év folyamán sok eseményt szerveznek. Ezek közül az egyik első volt a Baksay Sándor Alapítvány által szervezett konferencia, amelynek középpontjában a johanniták csurgói jelenléte, tevékenysége állt.

A programban a köszöntések után máltai részről Török József professzor, johannita részről pedig Tomcsányi István Vezérlő Kommandátor előadása hangzott el, majd Vörös Mátyás, a Baksay Sándor Alapítvány elnöke tartott fényképekkel gazdagított beszámolót. Ennek összefoglalását adjuk most köze.

Az emlékmisén

Csurgó első írásos emléke 1019-ből származik, a zalavári apátság alapító levelében említik. Vásártartási joggal felruházott települések között szerepelt, így e kiváltság alapján tudhatjuk, Csurgó már abban az időben központi szerepet töltött be a környéken.

Királyi birtok volt, itt volt a „Királyi kanászok földje”. 1163-ban egy oklevél Templomos rendházat említ. A Templomosok felszámolása után birtokait szétosztották, Csurgó Eufrozina királyné birtokadományai között szerepel. 1193-ban III. Béla adománylevelével a Szent János Lovagrendnek adományozza.

János lovagok

Koszorúzás

A johannitákkal jó kapcsolatot ápoló II. András 1217. évi oklevele a királyi kanászok földjét és a csurgói földvárat is a Johannitáknak adományozza.

Az 1217 és 1226 között alapított Johannita Rendház, amelyet Antiochiai Szent Margitról neveztek el – első ismert említése 1226-ból való - országos szinten számottevő volt, hiszen a magyar-szlávon rendtartomány központjaként működött. Ebből az időből származik a város legrégebbi műemléke a Szentlélek templom gótikus tornya. (Ebben a templomban volt a konferencia előtti mise, s ennek a templomnak a falán van a johannita emléktábla, amelyet a mise végén megkoszorúztunk.)

A csurgói rendház és preceptórium a Johannita Rend Vránai perjelségéhez (rendtartomány) tartozott és annak egyik meghatározó egysége volt. A Rendházban több alkalommal is tartományi káptalant tartottak: 1275-ben, 1329-ben, 1339-ben és 1374-ben.

Csurgó hiteles helyként (locus credibilis) – mai szóval közjegyzőség – a jog és írásbeliség központi funkcióját töltötte be a Dél-Dunántúli térségben. Csurgó hiteleshelyi munkája egészen a Balaton felvidékig kiterjedt.

1261-ben a Rendház önállóságot kapott. Preceptorai provençai származásúak voltak, majd Károly Róbert uralkodása alatt itáliaiak. Ezt a hagyományt Hahóti Miklós későbbi horvát-szlavón bán törte meg 1339-ben, amikor a rendház gubernátora lett.

1405-ben Zsigmond király kiváltságlevelle mezővárosi rangra emelte, ekkor a Vránai perjelség birtoka lett.

A csurgói preceptóriumhoz tartozott még két rendház: Udvarhely és Szentá.

A Rendházról 1431-ben történik ismert feljegyzés utoljára.

A települést a XVI. században Török Bálint és Zrínyi Miklós felváltva birtokolta. Zrínyi a Johannita Rend vránai perjele volt.

Átrendeződt a preceptórium, uradalom lett belőle míg a rendházból kastély lett, uradalmi központ. A török veszély idején Thay perjel elzálogosította a csurgói uradalmat.

A vidék Szigetvár eleste után került török kézre. A hódoltságot követő időszakban, 1726-ban került a Festetics család tulajdonába. Új tulajdonosai birtokuk központjává tették. Festetics György 1792-ben megalapította a gimnáziumot, mellyel örökre beírta a város nevét a magyar művelődéstörténetbe. A kezdeti években a gimnázium tanárai között tudhatta Csokonai Vitéz Mihályt, valamint Nagyváthy János volt az első iskola inspektora, akik nagyban hozzájárultak a Festetics birtok európai színvonalra emeléséhez. Eötvös József Csurgón alapította Somogy első tanítóképzőjét, amely 1869-től 1933-ig működött.

Ezekben az időkben említésre méltó johannitákhoz köthető esemény már nem történt.

A rendszerváltás után 2000-ben Csurgó adott otthont a Johannita Lovagrend lovagi napjainak és rendi közgyűlésének.

Vörös Mátyás előadása alapján összeállította: Porcsalmy László JL

Nagy-Mihályi Albert vránai perjel

Nem mindennapi esemény emlékezés színhelye lett egy felvidéki város és közeli vára. Egy 600 évvel ezelőtti kinevezés emlékére helyeztek el a helyi múzeum falán, valamint a vár kápolnájában emléktáblát. Éspedig az egykori János-lovagrend egyik lovagja tiszteletére. A lovag nem más mint Nagy-Mihályi Albert vránai perjel (Prior Aurane) élt 1393? – 1434 között, a város Nagymihály, Kassától alig 60 km-re. A vár pedig Vinna vára, kb. 6 km Nagymihálytól. Igaz a két táblát nem egy időben helyezték el, de egy célból, hogy megemlékezzenek városuk/váruk híres szülöttéről. Miről is van tehát szó?

Vinna vára esetében egy polgári társulás alakult „Zempléni várutak” néven 2011-ben Jaroslav Gorás mérnök vezetésével. Fő céljuk a Vinnai vár megmentése, de támogatják az egész Zemplén megye várainak megmentésére alakuló kisebb polgári társulásokat is. Ők tehát a megmentők és a Várnapok szervezői. 2017 május 14-én ökumenikus istentisztelet keretében és báró Máriássy Péter szervezésében a meghívott kassai máltai és johannita lovagok, valamint az egyházi lelkészek megáldása és felszentelése után a felújított várkápolnába megtörtént az emléktábla leleplezése. A máltai és johannita lovagok képviselői (Máriássy Péter, Semsey Ilona, Eschwig-Hajts Kornél, Gőz László) jelenlétükkel valamint Máriássy Péter ünnepei emlékezésével megtisztelték a legnagyobb magyar származású Vránai perjel életét és munkásságát.

A várkápolnában az emléktáblával

Az évszázadokra elfelejtett Johannita lovag Nagy-Mihályi Albert nemesi családból származott. A család tagjai jelentős funkciókat töltöttek be különösen Zemplén vármegyében. A család eredete visszanyúlik az ősi KAPLYON nemzetséghez (Kaplyon nembeli Jákó 1244-1271). Nemes Albert a Kaplyon nemzetség nagymihályi ágából származik. A család méltóságát és vagyonát András ispán (1258-1291) alapozta meg aki részt vett az 1278 morvamezei csatában.

Az ősi címer

A király által javított címer

Albert a 14. század végén született – a pontos dátum ismeretlen. Első ízben egy 1393 évi oklevélben van róla említés. Katonai pályára indult – hasonlóan a többi nemes ifjakhoz – s már 1396-ban valószínűleg részt vesz a nikápolyi csatában. Ezért megkapta Vinna birtokát és innen való elnevezése „Vinnai”, majd 1411-12-ben győzedelmesen harcolt Velence ellen. Rokonával, Tibai Péter plébánossal került a király udvarában. Itt lett a király apródja és mikor neje elhalálozott, belépett a János lovagrendbe. 1414-ben kitűnő szolgálataiért a király magával vitte a konstanzi zsinatra. Mivel abban az időben nem volt betöltve a Vránai perjel funkciója (az előző perjel Bebek Imrét lázadás szításáért már 1405 felmentették) így 1417-ben ezt a címet és tisztséget – a szlavón – magyar rendtartomány perjeli címét NAGY-MIHÁLYI ALBERTNEK adományozta.

Így a legmagasabb Johannita előjáró lett Magyarország területén. Ez azért is volt nagy megtiszteltetés, mert Zsigmond király nem nagyon kedvelte és neheztelt a Johannitákra. A szent János lovagrend akkori székhelye a horvát területen lévő Vrána volt.

Sajnos első esetben történt meg, hogy az újonnan kinevezett perjel székhely nélkül maradt.

Ugyanis még 1409 Nápolyi László király 70 000 aranyért eladta Zára várát és városát valamint az összes szigeteket a Vránai területtel és várral együtt.

Vrána vára

Így aztán Nagymihályi Albert, akit a nagymester kinevezési okmánya is megerősített a vránai perjelségben, fő törekvése oda irányult, hogy székhelyét, Vránát visszaszerezze Velencétől. A Johannita lovagrend kérvényt nyújtott be a Signoriához, hogy adja vissza az elfoglalt várat, de Velence 1420. március 5-én a kérvényt azzal utasította el, hogy Vránát pénzen vette meg a nápolyi királytól.

De Nagymihályi Albertet Zsigmond király 1418. évben kelt adománylevelei bőkezűen kárpótolták Vránáért. 1419-ben pedig a király horvát-dalmát bánná nevezte ki.

Nagymihályi Albert méltán megérdemelte a király halálját, mert miként azt az 1427.máj.19-én kelt adománylevelével is kiemeli, az 1420-1422 években a husziták és a horvátországi lázadók ellen indított, valamint a havasalföldi hadjáratokban, mindenkor a saját költségen kiállított fegyverekkel harcolt: Horvátországba 250 vitézt küldött a lázadók leverésére, a 1427 év elején megindított havasalföldi hadjáratban pedig 225 vitézzel vett részt. Mindezekre az érdemeire való tekintettel a király öneki valamit fiainak: Jánosnak, Lászlónak és Györgynek adományozta a nagylaki uradalmat Csanád vármegyében a hozzátartozó Nagylak, Mezőhegyes, Palota stb. helységekkel, valamint a Szentgyörgyi uradalmat az ottani kastéllyal, Krassó vármegyében.

De Nagymihályi Albert a szentszéknél és Rhodosban is kedvelt egyéniség volt. Az ő kérésére a nagymester is lépéseket tett Velencében, hogy Vránát a lovagrendnek visszaadják, de miként már fentebb láttuk eredménytelenül.

Ünnepi megemlékezés a kápolnában

Nagymihályi Albert nem csak a harctéren tűnt ki, hanem mint gazdálkodó is jól megállotta a helyét. Amint hazaérkezett Konstanzából, nyomban hozzáfogott a lovagrend vagyoni ügyeinek rendezéséhez. Személyesen járt el, hogy a lovagrend elfoglalt birtokait visszaszerezze és az interregnum alatt okozott károk megtérüljenek.

Nagymihályi Albert erélyes fellépése buzdítólag hatott az egyes konventekre is amelyeknek főnökei többé már nem nézték tétlenül a lovagrend birtokainak elfoglalását.

Midőn Zsigmond király 1433 évben a törökök és a husziták elleni védelmi intézkedések szempontjából az ország haderejét összeíratta, a vránai perjelség ebben az összeírásban 500 lovassal, vagyis egy bandériummal szerepel, a török támadások feltartóztatására, az Una folyó vidékén felállítandó hadseregben.

Nagymihályi Albertnek azonban már nem volt alkalma bandériuma élén a török ellen síkra szállani, mert egy 1434 november 28-án kelt oklevelében, már mint néhairól van róla említés téve.

Nagymihályi Albert idejében a János-lovagok Beregszászon, Bélavárában, Belken, Boszjakovinán, Böben, Budafelhévizen, Csáktornyán, Csurgón, Dadán, Dubiczán, Esztergomban, Glogonzán, Góran, Gyántón, Győrött, Hrasztován, Pekreczen, Sopronban, Székesfehérvárott és Ujudvaron voltak megtelepedve. Mindegyik lovagház egy-egy uradalom központja volt.

A leggazdagabb lovagház a magyar-szlavón rendtartományban azon idő tájt a székesfehérvári volt, amelyhez az eddigi kutatások szerint mintegy 90 falu és pusztát illetőleg részirtok tartozott, azután a vránai perjelség, amelynek tartozékai között 40-50 falu és pusztát szerepel, továbbá az Esztergomi Szent István királyról elnevezett lovagház, amelyekhez 26, a győri és a soproni a melyekhez 10-11 falu határában elterülő birtok tartozott.

Ezek a várak mintegy előőrsként szolgáltak a mindegyre fenyegetőbbé váló törökök támadásokkal szemben.

A nagy kiterjedésű perjelségi javak kormányzójának kellett a várak fenntartásáról gondoskodni. Éppen ezért Zsigmond király különös súlyt helyezett arra, hogy vránai perjelség mindenkor régi kipróbált hívének kezében legyen, a vránai perjel örökösödött az ország délnyugati részei felett nemcsak török, de az Adria túlsó partjáról jövő támadásokkal szemben is.

Minden szerénytelenség nélkül elmondható tehát, hogy a felvidéki származású nemes Nagymihályi Albert személyében a magyarországi Rendtartomány egy olyan „főnököt” nyert, aki hivatva volt az akkori évtizedek mulasztásait pótolni és a király bizalmát újra megerősíteni a János lovagrend iránt. Nagymihály városa 2014-ben a város alapításának 770 évfordulóján tiszteletére emléktáblát helyezett el a múzeum falán. /lásd 5.sz kép/

A tábla örök időkre hirdeti a város leghíresebb – s az akkori történelmi Magyarország hatalmasságainak sorrendjében a 18. helyet elfoglaló Nagymihályi Albertet – aki azzal, hogy Vránai perjel, dalmát – horvát bán – egyben a legelső zemplén megyei johannita lovag is volt!

Soha senki nem tette oly híressé Nagymihály városát mint Nagymihályi Albert vránai perjel!

Tisztelet emlékének!

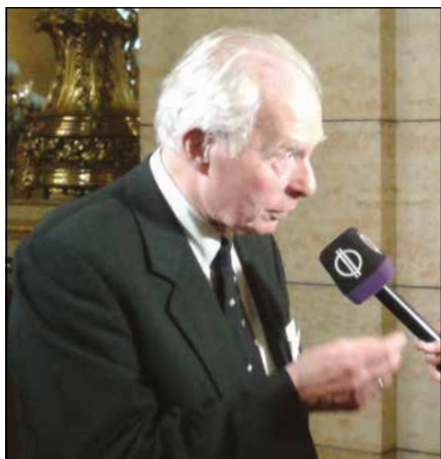
Gööz László

Felhasznált irodalom – forrás munkák:

1. Dipl.Ing. Jaroslav Goras: Zemplínske hrady/ Zemplén megye várai, Michalovce/Nagymihály, 2017
2. Lezega László, Török József: A magyar Máltai Lovagok Szövetségének Emlékönyve, Budapest 2003
3. Dr. Reiszig Ede: A Jeruzsálemi Szent János Lovagrend Magyarországon, Budapest 1925

Tagozatunk újabb kori története egy élő tanú szemével Tóth Miklós tiszteletbeli kommandátor Kacsóh Gáborral beszélget

Kedves Miklós, nagyon fontos, hogy a fiatalabb johanniták is megismerjék a magyar tagozat történelmét és példát merítsenek belőle. És ez igaz nemcsak az Anjou korban virágzó magyarországi johannita életre, hanem a XX. század nehéz korszakára is, amikor a lovagok külföldre vagy illegális útra kényszerültek. Mégis volt bennük erő és kitartás, hogy atyáik nemes gondolkodását a rászorulóknak segítségére és keresztyéni meggyőződését tovább vigyék. Kérlek, beszélj nekünk arról, hogyan váltál ennek az egyedülálló és felemelő történetnek tevékeny részesevé.

1925. augusztus 6-án születtem Szekszárdon, ahol apám református lelkész s 1948 és 1955 között a tolnai ref. egyházmegye esperese volt. Apám – s vele az egész egyházmegye – 1948 után a református egyházban közismert 'ellenzéki' álláspontot képviselt. 1943-ban Budapestre mentem a Pázmány Péter Tudományegyetem jogi fakultására, ahol 1948-ban doktoráltam Nizsalovszky Endre professzornál. Mivel külügyi szolgálatba kívántam lépni, 1943-ban beiratkoztam a Külügyi Intézet tanfolyamára is. 1946-ban beiratkoztam a Budapesti Református Teológiai Akadémiára is, ahol 1949-ben végeztem.

Az év június 30-án este holland teológiai ösztöndíjjal Amszterdamba indultam. Másfél hónap múlva, augusztus 20-án Magyarország népköztársasággá változott s a Hollandiában és más nyugati országokban tanuló magyar teológusoknak dönteniük kellett, hogy maradnak-e vagy visszamennek. Magam az előbbi választottam s nem tértem vissza kommunista sorsba kénysze-

rített hazámba. Mivel teológiai téren elhelyezkedési lehetőségem nem volt – a Holland Református Egyház akkor 70 munkanélküli lelkészt tartott nyilván –, állami kölcsönrel 1955-ben a leideni egyetemen holland jogi diplomát szereztem s egy biztosítótársaság jogásza lettem. Néhány év múlva az egyik akkor legnagyobb holland biztosító (jelenleg Aegon) igazgatósági titkára lettem s később annak igazgatósági tagja – 1955. szeptemberében feleségül vettem Ubbens Mária Magdolnát, akinek az édesanyja, Tomassek Éva magyar volt.

Milyen volt a helyzet akkor a Németalföldön?

Az új helyzetben 1949 után Hollandiában is – éppen úgy mint minden nyugati országban Észak-Amerika kivételével – a semmiből kellett kiépíteni egy magyar egyházi és kulturális hálózatot. Ezt a kettőt nyomatékosan együtt említem, mert a magyarságot a diaszpórában az egyházak tartják meg. Ugyanezt látjuk más népeknél is. Nagy igazság van Reményik szavában: Ne hagyjátok a templomot, A templomot s az iskolát. A kettős világban való élés természetes feladat mindnyájunk számára, amely extra erőbevetésre kényszerít, de egyben többre ösztönöz. Láthatjuk ezt például a belgiumi flamandoknál, akik gyakran jobban beszélnek franciául mint wallon nemzetársaik s ily módon transzcendálják ezeket. Láthatjuk ezt a jelenséget fordítva is.

Hogyan kerültél kapcsolatba a johannitákkal?

1957-ben hívott meg lófó kibédi és makfalvi Varga Sándor müncheni egyetemi tanár, a Johannita Rend magyar tagozatának vezérlő kommandátora a tagozat tagjai közé. A Magyar Tagozat új kommandátorában az Úrmester, Oszkár királyi herceg nagyon alkalmas személyt nevezett ki erre a posztra. Nem lehetünk elég hálások neki ezért a tetteért. Az Úrmester óriási bölcsességgel és határozottsággal kormányozta a Rendet a hitleri Németország számtalan nehézsége között, majd az 1945-ben előállt új helyzetben. Ilyenkor a vezető személyisége döntő jelentőségű. Midőn a Magyar Tagozat első kommandátora, báró Feilitsch Berchtold a menekülésben elhunyt és utódja, gróf Edelsheim-

Gyulai Lipót, Horthy Miklós kormányzó – a Rend tiszteletbeli kommandátora – nászura benyújtotta lemondását, az Úrmester kibédi Varga Sándor professzort nevezte ki magyar kommandátorrá. Ezzel meghatározó módon nyúlt bele Tagozatunk történetébe s megmentette azt a jövőre. Az új kommandátor a tagozatot – amelynek Magyarországon fel kellett magát oszlatnia a kommunista rendszer előírásai szerint – a semmiből újraépítette a Rend védőszárnyai alatt.

Milyen volt akkor a magyarok megítélése a Rendben?

A Magyar Tagozat a Johannita Rendben speciális helyet foglal el. E tekintetben hasonlít a helyzetünk az általános magyar pozícióra. Úgy is mondhatnánk, hogy földrajzi, nyelvi és történelmi helyzetünkben kifolyólag mi az általános képen kívül esünk. Külön világ vagyunk, miközben erre nem is vágyunk. Irritálunk másokat s ezt mi gyakran nem fogjuk fel és nem is értjük s mások is irritálnak minket, miközben nyilvánvaló, hogy mi a dolgokat világosan látjuk. Van egy totális víziónk a dolgok állásáról, amelyben mindennek megvan a maga helye. Mi valamiképpen a Szent Korona szellemi egészében gondolkodunk, nem kizárólag exkluzív módon, a saját érdekeink szerint. Egy holland professzor-barátom mondta egyszer nekem, miután egy a magyar történelemről szóló könyvet elolvastam: „Furcsa nép vagytok ti magyarok, ti nem gyarmatosítottatok.” Való igaz, mi Horvátországot meghagytuk horvátországnak a Magyar Szent Korona egészében s a Zrinyik és a Frangepánok számunkra magyar főnemesekként ismertek s hozzájárulnak mind a horvát mind a magyar nemzeti öntudathoz. A 19. század közepéig az országgyűlés nyelve latin volt. Magyarország egyféle európai unió-avant-la-lettre volt. (Mindennek az ára Trianon lett.) – Mikor a rendi kormány a magyar lovagokat be akarta integrálni a meglevő Genossenschaftokba, Kibédi Varga Sándor kommandátor ezellen síkra szállt s előállt egy speciális magyar megoldás, amely mindmáig működik az egész világon mindenki meglepésére. Más szóval mi ösztönösen keresünk egy általános emberi megoldást előálló kérdésekre azzal a feltétellel, hogy abban nem kell feladnunk önmagunkat. Jó ezt az agyunkba vésnünk.

Kik voltak akkor a tagozat meghatározó lovagjai?

Szeretném aláhúzni, hogy a Johannita Rend Magyar Tagozata egy nagyon erős tevékeny közösség volt. A kommandátor mellett Fáy Geodeon, Szemerey Tibor, gróf Toldalagi Ferenc, Czanik Géza, gróf Degenfeld-Schonburg Miksa, Tatár Géza, Hennyey Gusztáv, Harsányi András, Mester László, Vajay Szabolcs és jómagam. (Ez a névsor nem törekszik teljességre. Előre bocsánatot kérek azoktól, akik e rövid névsorban nem szerepelnek.) Ez a csoport – feleségeik erős támogatásával – hosszú időn keresztül gondoskodott szeretetsomagok küldéséről a Vasfüggöny mögött élő lovagoknak és családtagjaiknak. Ugyanakkor aktívan dolgozott a Tagozat kiépítésén. A müncheni konventi üléseket – két-háromhavonként – jól készítettük elő és a kommandátor szigorú vezetése alatt bonyolítottuk le. Ehhez Münchenen kívül Párizsból és Hágából is rendszeresen Münchenbe kellett repülni vagy autózni. Akkoriban nem volt Skype vagy egyéb technikai lehetőség arra, hogy személyesen tudjunk beszélni egymással. Különben sem pótolja semmi a személyes találkozást és gondolatcserét.

A Magyar Tagozat kiterjedése az egész világon megtanított bennünket a nemzetközi szervezés megoldásaira, amelyekkel régebben nem beszéltünk. Így alakult ki a három altagozat – a kárpátmedencei, a nyugat-európai és a tenger-

entúli – és 'találtuk ki' a levélben való szavazás megoldását elsősorban kommandátorválasztás esetén. (Egyébként tudtommal mi vagyunk az egyedüli tagozat, amely kommandátorát választja, bár a Rend alapszabályából ez nem tűnik ki, hiszen ez idegen elem a Rend struktúrájában. Ki nem mondottan az Úrmester követi és jóváhagyja a magyar Tagozat jogi lovagjainak a választását.) – Szükséges lett egy alapszabály összeállítása. Amelyet tető alá hoztunk s amely mindmáig a jelenlegi alapszabályunk magját képezi.

Milyen fontosabb ügyek foglalkoztatták a nemzetközi johannita közösséget?

A Rend maga egész új kérdések elé került ezekben az években. Előállt a nemzetközi együttműködés szükségessége, amelyről régebben – azaz a háború előtt – nem volt szó. Ebből a szükségből állt elő az Alliance, a johannita lovagrendek szövetsége, amely mindmáig működik. Itt merült fel az a diplomáciai kérdés, hogy Rend nem-német tagozatai gyakorlatilag mint „nemzeti” szervezetek lépnek fel annak ellenére, hogy formailag ugyanolyan a pozíciójuk mint bármely 'Genossenschaft'-é. Mindez annak köszönhető, hogy az Alliance létrejötte idején a kezdeményezés baron von Stürtertől, a svájci kommandátortól továbbá báró de Vos van Steenwijk tengernagytól, a Holland Rend co-adjutorától indult ki (akinek a neje gróf Zichy Yvonne volt s aki maga nagyszerűen beszélt ma-

gyarul). Az azonban, hogy a Magyar Tagozat ebben szerepet játszik, Kibédi Varga kommandátornak köszönhető. Akkoriban Magyarország kommunista megszállás alatt sínylődött. Mi voltunk az egyedüli tagozat, amely mögött nem állt egy konkrét ország. A kommandátor személye súlyos nem engedte meg, hogy ez a tény negatív elemként játsszék szerepet a döntésben. Ennek következtében vagyunk mi mint Magyar Tagozat az Alliance-ban, bár időközben Magyarország felszabadult a szovjet-elyomás alól.

Személyes elemként említhetem, hogy évek hosszú sora óta Rendünk Úrmesterét képviselem a Holland Johannita Rendnél s e minőségemben veszek részt a Rend Lovagi Napjain.

Végül fontosnak tartom megjegyezni, hogy minden Johannita lovag kötelessége részt venni magyar egyháza munkájában. Ennek különösen nagy szerepe volt és van az emigrációban, ahol különböző országok magyar protestáns egyházai vezetői gyakran johanniták voltak és mindmáig azok. A Hollandiai Magyar egyházi munkába 1949-ben bekapcsolódtam s mindmáig abban vagyok, mint lelkész és mint elnök aktív. E téren az utóbbi években a Magyarországi Református Egyház és a Magyar állam támogatását is élvezzük.

Kedves Miklós, köszönöm a beszélgetést és azt, hogy megosztottad velünk az emigrációba került lovagtestvérek felemelő történetét.

Bemutatjuk új johannita társainkat

Mészáros Tamás
tisztelési lovag jelölt

Csákváron él születése óta, 56 éve. Feleségével három gyermeket nevelt fel és már négy unokája van. Az Evangélikus Egyházban fontos feladatokat lát el: szülővárosában és a Nyugati Egyházkerületben felügyelő, az Országos Presbitérium tagja. Kántori szolgálatot teljesített, majd a teológia elvégzése után a hitoktatás feladatát vállalta. Emellett a Csákvári önkormányzatnak is tagja, elsősorban a szociális ügyekkel foglalkozik. A johannita lovagokkal az egyház országos vezetésében találkozott. Karitatív tevékenységét szívesen bővítené ki a johannita közösségben. Eredeti végzettsége mentőápoló, ez irányú tudását akár aktív szolgálatban is felajánlja.

Dr. Decmann Ábel
várományos jelölt

Tatabányán született evangélikus családban, édesapja lelkész. 27 éves, a Deák téri Evangélikus Gimnázium tanulója volt, majd a Semmelweis Egyetem általános orvosi szakán végzett. Jelenleg a PhD fokozat megszerzése érdekében végez kutatásokat. Gyermek kora óta trombitál, egyházi rézfúvós zenekarban számos rendezvényen fellépett, többek között 2014-ben lovagi napunkon is. Önkéntes munkát végez a KözösPont ökumenikus ifjúsági misszióban. A Johannita értékrendet magáénak érzi. Orvosként szívesen segítené a Johannita Segítőszolgálat munkáját is.

Az Ormánság Húsvétja

Az elmúlt száz évben sokszor büszkélkedtünk azzal, hogy nálunk egyre több a kiművelt emberfő. Megtapasztaltuk a tudás hatalmát. És valóban, a mérhetetlen veszteségeink ellenére sikerült helyet kiharcolnunk Európa szellemi életében, életben maradtunk és anyagilag is gyarapodhattunk.

Megszoktuk azt is, hogy életünk folyamatainak tanulmányozásával a jövő eseményeit is, nagy valószínűség mellett, előjelezhetjük. Hallunk a népeség fogyásának -, a kistelepülések elnéptelenedésének -, a gondolkodásunk világiasodásának - vagy éppenséggel az Európába irányuló migráció fokozódásának elkerülhetetlenségéről.

Még velünk, magunkat keresztyének valló emberekkel is megtörténik, hogy a számok realitása mellett, nem tekintjük Istenünk szeretetét, ígéreteit, a Biblia ígét ezenrangú realitásnak és nem elég szilárd azok valóságába vetett hitünk.

Az Ormánság Magyarország halmozottan hátrányos helyzetű régióinak egyike. Az előregedés, a népesség fogyása, a hátrányos helyzetű családok -, az évszázadok óta velünk együtt élő cigányság - lakosságon belüli részarányának növekedése, a reménytelenség és a hitetlenség terjedése jellemzi ezt a területet is. Fájdalommal, szorongással gondolunk a jövőre. Eszköztelennek érezzük magunkat. Az Úr megtartó kegyelme az egyetlen reménységünk.

Az Ormánság falvai, az elmúlt századokban jellemzően református települések voltak. A Kovácsidai Társult Egyházközségbe kilenc apró ormánsági falu református hívei tartoznak. Főállású lelkész híján, realitás az, hogy az eddigi „körzetet” egy még nagyobb egységbe olvasztják és a legigondozás, a közvetlen emberi kapcsolat a lelkész és a hívek között, még nehezebbé válik.

Ekkor jön egy fiatal református lelkész házaspár, akit megragad Ezékiel könyvének 37.-ik szakasza, hisz az Úr szavának: Istenünk a száraz csontokat is meg tudja eleveníteni, ha van aki az ígét hirdeti. Beáll a magvető munkájába és teszi, amit tenni kell és lehet: kiscsoportos bibliáórákat -, gyermek és felnőtt konfirmációs oktatást tart, énekkart szervez.

Jó kis hely Kémes

A Református Egyház is segít. Támogatást nyer egy „Jó kis hely” létrehozatalához.

A „Jó kis hely” szerepe az, hogy az óvodás kor előtti gyerekeket és szüleiket bevonzzák a délelőtti foglalkozásaikra, itt pedagógusok (a helyi iskola pedagógusai), valamint előadások, oktató filmek segítségével a gyerekeknél szeretnének az édesanyák segítségére lenni.

A projekt másik része, hogy a délutáni foglalkozásokon a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekeket segítsék, korrepetálásban, a mélyszegénységből való kiemelkedésben számukra adjanak lehetőséget. A szüleikkel és az iskola pedagógusaival együtt a céljuk az, hogy ezek a gyerekek középiskolába, egyetemre menjenek, vagy hasznos szakmát tanuljanak képességeiknek megfelelően.

A foglalkozásokon ugyanakkor Isten ígéje is hangzik, esélyt adva a gyerekeknek és szüleiknek, hogy megismerjék Jézus Krisztust.

Az „intézmény” egy önkormányzattól bérelt, és nemrég felújított épületben kezd működni Kémesen. Ebben a faluban van ugyanis a körzet egyetlen általános iskolája. Ráadásul a bérelt ház az iskola telekszomszédja, így a szülőknek, a gyerekeknek és a pedagógusoknak is könnyen elérhető lesz.

Bútorszállítás Kémesre

Hálásak vagyunk Istennek, hogy a Johannita Segítő Szolgálatunk készleteiből, Húsvét előtt ennek a „Jó kis helynek” tudtunk egy szállítmány süteményt ajándékozni és az ünnepek múltával, az épület berendezéséhez, — a csoportos foglalkozások megtartásához — tudtunk nyolc asztalt, harminckét széket és néhány kiegészítő bútort szállítani.

Most, hogy az Úr feltámadását ünnepeljük, még nagyobb a bizodalunk abban, hogy beteljesíti, amit megígért nekünk és megmaradunk.

Nagy Árpád JL,
a lovagi diakónia felelőse

A Hölgyecsoporthoz szolgálata

A karácsonyi adománygyűjtő akciónk óta nem sok minden történt a hölgyecsoporthoz háza táján.

Megkezdtek a csöndes hétköznapokat. Talán túlságosan is csöndesre sikerült. Sajnos kevés hölgy tud részt venni megmozdulásainkon, a munka és a család nagyon lefoglal bennünket.

Néhány örömteli eseményről azért be tudok számolni. Folytattuk a szolgálata a Sarepta otthonban és úgy tapasztaljuk, hogy a szobákban tett személyes látogatás és beszélgetés sok áldást hozott. Sok új lakót ismertünk így meg, akik nem tudnak a szobájukból kijönni a klub délutánjainkra. Senki nincs aki elutasítaná a közeledésünket és a négy szemközti beszélgetések sokszor adnak enyhülést, jó érzést az időseknek. Örömmel emlegetik a karácsonyi ajándékunkat, sokaknak a kis csipke angyalka ott van az éjjeli szekrényén vagy az ágya melletti polcon. A személyes találkozás felvidítja az időseket, szívesen

mesélnek nekünk és várják a mi külvilágról szóló híreinket. A legnagyobb vidámságot az unokáinktól idézett „gyerekszaj” történetek váltják ki. Olyan jó lenne, ha több hölgy tudna bekapcsolódni ebbe a szép szolgálataba vagy – ha személyesen nem is tudnak részt venni ebben – ötleteikkel, tanácsaikkal segítenék a munkánkat.

Tiszafüredi csoportunk látogatást tett a Szivárvány fogyatékosokat gondozó intézetben, ahol az ősszel kezdődött meg Hölgyecsoporthoz szolgálata. Hölgyeink kapcsolatba kerültek egy kárpátjai óvodával is, ahová a tavasszal adományt is tudunk küldeni. Reméljük, hogy erre a jövőben is lesz lehetőség és ehhez is várjuk majd az adakozó kedvű csoport tagokat Imádkozzunk ezekért a nehéz ám szép szolgálatokért is.

Húsvét előtt megtartottuk a szokásos Nagyböjti áhítatunkat, amelyre idén is Földvári Tibor lelkész urat kértük fel. Áldott alkalom volt,

melyen kommandátor úr is részt vett a Sarepta lakóinak nagy öröme.

Sajnos szomorú veszteség is érte csoportunkat, hiszen Fabiny Valikát hazahívta az Úr. Valika amíg ereje engedte rendszeresen járt velünk a Sareptába, beszélgetni, lelkeket ápolni, mesélni.

Sokszor emlegetjük őt alkalmainkon, hiányozni fog mindig vidám, kedves alakja.

Ha Isten éltet bennünket, idén is szeretnénk a Hölgyecsoporthoz részére az immár hagyományosnak mondható őszi Csenedsnapot megszervezni. Ennek időpontja várhatóan szeptember 7.-e szombat lesz. Az alkalmat a Johannita Rend budapesti irodájában szeretnénk megtartani. A tervezett téma: Isten maga a szeretet – Mi tudunk-e jól szeretni?

Nagyné Dubay Éva

Vidám perceink Nénikéinkkel

Egyik szolgálata alkalmával énekelni hívtuk az időseket a Sareptában. Kérdeztük őket kinek melyik a kedvenc nótája, dal. Lassan lassan jutott eszükbe egy-egy mondat, aztán közösen kitaláltuk és, ha sikerült a dallamot is összehozni örömmel énekeltek el együtt.

Ahogy a körben ülők egymás után mondták a nótákat, Irma nénire is rá került a sor.

Az én nótám: Az erdő mélyén nagy a zsvaj lárma!

Hála Istennek ezt a nótát magam is jól ismerem, Rázendítettünk és többször is nagy vígan eldaloltuk. Halad előre a délután, mikor Irma néni ismét magához ragadja szót, hogy: Hát az én nó-

támát is énekeljük már el! Melyiket? Hát az erdő mélyén nagy a zsvaj lárma címűt! Óh, persze!

És el is énekeltek ismét legalább 3-szor. Aztán az uzsonna után már búcsúzkodtunk, mikor Irma néni rám kacsintott, de azért még az én nótámra is kerülhetne sor a végén, jó? Akkor már kacagott mindenki és úgy harsogtuk, hogy: Erdő mélyén nagy a zsvaj lárma!

Áprilisi szolgálataunkból már indulóban voltunk hazafelé Évivel, amikor beköszöntünk az ebédlőbe, ott ültek egy asztalnál: Gizi néni, Paula néni, Malvinka, és persze Irma néni. Életkorukat, ha összeadjuk biztosan kijön a 320 év!

Odamentünk az asztalukhoz kérdeztük, hogy vannak, mert ezen a szolgálata napunkon az újonnan beköltözött idősekhez mentünk be egyéni látogatásra. Vagyunk, vagyogtatunk felelik kórusban. Aztán Malvinka, odasúgja nekem.

„Hát én jól vagyok, csak Paulával van baj”. Kérdezem: ugyan mi van Paulával? Hát az a baj, hogy utánoz engem! Ugyan már, hogyan? „Anyanyira öregszik!”

Tomcsányi Csilla

Johannita ima

*Urunk kérünk Téged, adj nekünk
éző szívet, világos értelmet,
hogy cselekedni tudjuk akaratodat.
Bátorságot, hogy elinduljunk a szolgálataba!
Engedelmességet, hogy mindig azt tegyük,
amit Te elvársz tőlünk.
Szentlelked segítségével
így szeretnénk gyámolítani a betegeket,
vigasztalni a megtört szívűeket,
legyőzni a hitetlenséget és a reménytelenséget.
Hallgass meg Urunk minket
Ámen*

A tengerentúli altagozat életéből

A tengerentúli osztályba tartozik Észak és Dél Amerika, valamint Kanada. Sajnos mind kevesebben vagyunk, és az átlag életkora lovagtestvéreimnek meghaladja a 80-at. Csak, hogy érzékeltessm a távolságokat, amelyek elszakítanak minket egymástól, a legközelebbi 3 lovag 6 óra hajtásnyira, a következő 7 óra hajtásra, és páran 3-4 napi megállás nélküli hajtásnyira laknak tőlem, és ez még csak az Egyesült Államok és Kanadában.

Az elmúlt 45 esztendeje, aktívan részt vettem a tengerentúli Johannita életben annak idején a Dr. Harsányi András északamerikai kommandátorunk vezetése alatti magyar lovagi napokon, utána Margitay Gida és Toldalagi Pál után reám került a sor átvenni a tengerentúli delegátusságot. Jelenleg 18 lovagot tartok számon, ebből három Kanadában, 15 az Egyesült Államokban lakik.

Mind kevesebben vagyunk, és a távolságok miatt lehetetlen megszervezni egy gyűlést, amelyre el tudnának jönni idős tagjaink. Azok akik még tudnak, és megengedhetik maguknak, azokat biztatom, hogy vegyenek részt a hazai, azaz az északamerikai német, Balley osztályok évi gyűlésein, itt Északamerikában. Azok főleg német

eredetű, de már sok amerikaival közöttük, 4 csoport működik aktívan, Atlanta, Boston, Dallas és Washingtonban környékén, valamint Kanadában.

A Balley északamerikai delegátusa Rainer Köhler, akivel szoros együttműködéssel végzünk lovagi missziókat. Évi közgyűlésekre 6-8 magyar lovag szokott eljönni, főleg arról a környékről, ahol éppen a gyűlést tartják. A Washington környékiek aktívak a híres Walter Reed katonai kórház látogatásában. 2018-ban Boston-ban volt a Balley gyűlése, heten vettünk részt magyarok. Az amerikai csoport, az óriási távolságok miatt mostmár kétfévente gyűl, a következő Dallasban lesz. Én képviseltem magyar tagozatunkat 2019-ben a kanadai Balley gyűlésen, Montreálban, március 22-24 között, csak 11 óras út volt kocsival, egy irányba.

Az északamerikai Magyar Diaszpóra gyűlésen, és nemzeti ünnepünkön, Ilonával képviseltük rendünket, a washingtoni magyar nagykövetségen, 2019 március 15, 16-án.

Az amerikai magyar máltai rendi főnök, Jeszenszky János, valamint az amerikai máltai rendfőnök, Michael von Stroebel atya is részt vesz az évi gyűléseinken és mi is viszont, általában Washingtonban, a környékbeli magyar máltai

lovag és dámákkal. Az évente megtartott gyűléseikre, és Szent János napi miséikre minden évben meghívunk, csendes napjaikon is részt veszünk. Pittsburgh környékén, otthonomhoz közel, amerikai máltai csoport működik, havonta van miséjük Pittsburgh környékén, komoly missziói munkát végeznek, azon is részt vesznek, ha időm engedi. Csendes napjaikat itt tartják, az ablakunkból látható, közeli St. Vincent Benedkrendi egyetemen, amelyet a Bayer-i hercegi család egy missziói szerzetese alapított.

Isten gazdag áldását kérem a világ minden csücskében élő lovagtestvéremre, családaira, missziói, jótékonyági munkájukra, áldott lovagi napokat kívánva.

Hadd búcsúzzak az Amerikai Magyar Református Egyház jelszavával:

„Ha Isten velünk, kicsoda ellenünk”

(Római levél 8:31b)

Lovagtestvéri tisztelettel,

Nitsch G. Gábor

*szepesi Nitsch György Gábor, RR
tengerentúli delegátus*

2019 - Montreál, Kanada

Balley Brandenburg Kommendator RK Herbert von Bose

Delegátusok: Botho von Bose (Kanada),

Rainer Koehler (USA), Nitsch G. Gábor (Tengerentúl)

2018 – Boston, Amerikai Balley gyűlésen a magyar

Johanniták: Brachna Gábor, Nitsch Gábor,

Tisza Ilona-Nitsch Gáborné, Nitsch András,

Solymosi Edmond és neje.

Jelen volt még, de nincs a képen

Toldalagi Pál és ifj. Puky Tomás

ROGRAM 2019 MÁJUSÁTÓL

Május 10-12.	(péntek-vasárnap)	Lovagi Napok (Kecskemét)
Június 6-10.	(péntek-hétfő)	Csíksomlyói zarándoklat (M*)
Június 22-23.	(szombat-vasárnap)	János napi kirándulás (Tiszafüred, Kékessy Gy)
Június 29-30.	(szombat-vasárnap)	Ritterschlag /Kibővített Káptalan (Nieder-Weisel)
Augusztus 19.	(hétfő)	Ökumenikus Istentisztelet (Szilágyi Dezső téri ref. templom)
Augusztus 20.	(kedd)	Szent Jobb Körmenet (M*)
Augusztus 20. és 30. között (szo-vas)		Erdélyi lovagi találkozó (Gernyeszeg)
Szeptember 25.	(szerda) 15.00	Konventülés
Szeptember 25..	(szerda) 17.30	Hóvégi altagozati összejövetel
Október 4-6.	(p-szo-v)	Lovagi Konferencia (Révfülöp, Evangélikus konf)
Október 12-13.	(szombat-vasárnap)	Őszi Káptalanülés (Berlin-Sonnenburg)
Október 17-19..		Alliance Joint Meeting SMOM (Berlin)
Október 30.	(szerda) 17.30	Hóvégi altagozati összejövetel
Október 31.	(csütörtök)	Reformáció ünnepe
November 15-17.	(péntek-vasárnap)	Kassai Szent Erzsébet zarándoklat (M*)
November 27.	(szerda) 15.30	Konventülés
November 27.	(szerda) 17.30	Hóvégi altagozati összejövetel
December 7.	(szombat) 10.00	Ádventi csendesnap

* Máltai szervezésben

Számlaszámaink:

A Johannita Rend Magyar Tagozata: tagdíjakat és egyéb befizetéseket ide kérjük ERSTE Bank Hungary, SWIFT kódja: GIBAHUHB
HUF: belföldről: 11600006-00000000-77732855
(külföldről: IBAN: HU95 116000060000000077732855)
EUR: IBAN: HU96 116000060000000077732934

A Johannita Segítőszolgálat: közhasznú adományokat ide kérjük
OTP Bank, SWIFT kódja: OTPVHUHB
HUF: 11705008-20499385
EUR: IBAN: HU39 11763055 40028880 00000000

Támogatását köszönjük!